

נלמד מילדינו / גאולה ליסנסקי

עיתון הקיבוץ - 1941 (הביאה לדפוס: עופרה בריל)

נפתח פשפש בחצר הילדים וקבוצת "מחבלים" קטנים יוצאת לחופש. זה היום הראשון שהם יוצאים החוצה בלי מטפלת ובלי הורים. אכן רבים ההיסוסים. אין הם מתרחקים הרבה מחצרם, ובכל התנהגותם אין סימני העזה רבה. מחזיקים הם יד ביד ובחבורה מלוכדת צועדים הם באי בטחון בשבילי החצר. אבל עוברים רק ימים ספורים והרגלים הקטנות משאירות סימנים בערוגות

הפרחים ובכל מקום שלא יידרך שם. קשה להסביר לעופרה ולרחל "שכאן אסור לדרוך, לבריכה אסור לגשת, פרח זה אסור לקטוף..." כל כך הרבה "אסורים". והפעוטה מרימה אליך עיניים שואלות ותמהות ואינה מבינה כלל, למה הכול אסור.

אחרת הדבר עם הגדולים. להם אפשר לספר "שכאן יגדל עץ חרוב גדול, כל כך גדול - כמו העצים בבוסתן". לפחות לקטנים אלה אפשר לספר ממאווי לבך. "אתה יודע אליעזר, תוכל פעם לטפס על עץ זה ולקטוף חרובים כמה שתרצה וגם לאכול אותם, חרובים אלה יהיו רק לילדים, לא ניתן אותם לפרות".

עיני הילד נדלקות - הוא מאמין הקטן. "כן" הוא חוזר על דברי, נוכל לעלות על העצים ולאכול". רכשתי אותו כידיד נאמן, אחר כך מעיר הוא לחברים, כי אסור לדרוך על הדשא, אם השלט תקוע בו.

ושוב מה המצב עם הילדים הגדולים מאלה, גדעון פשוט לועג לי, כשאני מנסה לספר לו על החרוב שיגדל. ובפרט אחרי שאכל מהפלפל החרוף, המרהיב כל כך בצבעיו ושרף את פיו עד לכאב רב. באותו יום הפך להיות מחבל ממש. גייס את כל ילדי הגנון וכולם יחד קטפו את הפלפל הרע... אבל בדרך כלל יחסם של ילדינו לגינה ולצמח הוא יפה, הם יודעים לאהוב ולשמור על העץ. יחסם הוא מאוד מוחשי ואין זו אהבה בת שמים כמו אצל רבים מחברינו. הם רוצים לדעת את שם הפרח ואיך הוא צומח. לא פעם ניגש אלי פעוט כשבידו הקמוצה פרחים קטופים ושואל לשמם...

ילדינו הגדולים יודעים תמיד למצוא את הפרח הראשון מכול סוג. רוצים לראות גם את הזרעים והעלים של כל פרח וגם לדעת את השם בדיוק. ואם אינך יודע במקרה להשיב תשובה - רבה הבושה וכל כבודך גז.

זכורני שיוסי, בהיותו בן 4, התאונן על המטפלת שלו: "מה זה עם שפרה, על הכול היא אומרת שזה עשב".

אולי יכריחו אותנו ילדינו להתקרב לטבע ולהכיר את הצומח והחי שסביבנו.